

21.1.2014

MAAHANMUUTTOVIRASTO

MIGRATIONSVERKET

FINNISH IMMIGRATION SERVICE

KANSALAIUUSSASIAT VUONNA 2013

1. Kansalaisuusyksikön tehtävistä

Kansalaisuusyksikön tehtävänä on Suomen kansalaisuuden saamista, säilyttämistä, menettämistä ja siitä vapauttamista koskevien asioiden käsitteleminen ja ratkaiseminen sekä kansalaisuusaseman määrittäminen.

Suomen kansalaisuutta voi hakea joko hakemuksella tai ilmoituksella. Hakemusmenettely on tarkoitettu kaikille Suomessa asuville täysi-ikäisille ulkomaalaisille ja heidän huollossaan oleville alaikäisille lapsille. Kansalaisuuden myöntäminen hakemuksesta on harkinnanvaraista. Kansalaisuus voidaan myöntää, vaikka kaikki edellytykset eivät täytyisikään. Toisaalta hakijalla ei ole ehdotonta oikeutta saada kansalaisuutta, vaikka laissa säädetyt edellytykset täytyisivätkin.

Kansalaisuusilmoituksella Suomen kansalaisuutta voivat hakea vain tietyt henkilöryhmät, esimerkiksi entiset Suomen kansalaiset. Harkintavaltaa ilmoituksen ratkaisemisessa ei voi käyttää. Jos hakija täyttää edellytykset, hän saa Suomen kansalaisuuden. Toisaalta jos yksikin ehto jää täyttymättä, Suomen kansalaisuutta ei voi saada ilmoituksesta.

Kansalaisuusyksikön tehtävänä on myös määrittää viranomaisen tai asianosaisen pyynnöstä henkilön kansalaisuusasema, jos asialla on merkitystä

- Suomen kansalaisuuden olemassaolon kannalta
- kansalaisuuteen liittyvän oikeuden tai velvollisuuden kannalta
- viranomaisen henkilörekisterissä olevan merkinnän oikeellisuuden kannalta
- ulkomaalaisen Suomessa oleskelun kannalta
- muun näihin verrattavissa olevan syyn kannalta.

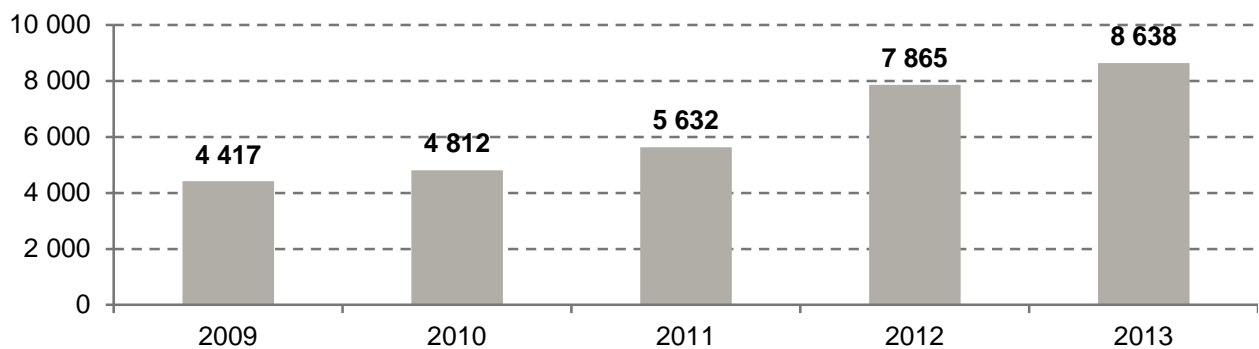
2. Vireille tulleet kansalaisuusasiat

2.1. Kansalaisuushakemukset

Vuonna 2013 kansalaisuushakemusten määrä lisääntyi 9,8 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Kansalaisuutta haki hakemuksella 8 638 henkilöä, kun vuonna 2012 hakijoita oli 7 865.

Vireille tulleet kansalaisuushakemukset 2009–2013 (henkilömäärä)

Hakija voi hakea kansalaisuutta myös huollossaan olevalle alaikäiselle, Suomessa asuvalle lapselle. Lukuihin sisältyvät siten sekä aikuisten että lasten hakemukset.

Kansalaisuushakemusten suurimmat hakijaryhmät henkilömäärien mukaan ovat:

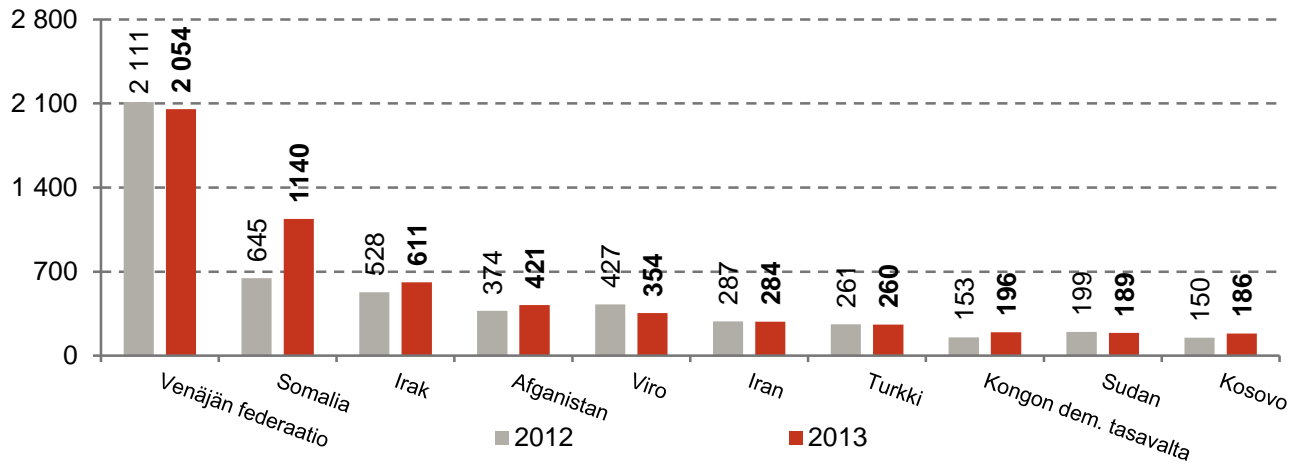
Kansalaisuushakemukset, TOP 10 -kansalaisuudet vuosina 2012 ja 2013 (henkilömäärä)

Hakijaryhmät	2012	2013	Muutos %
Venäjän federaatio	2 111	2 054	-2,7
Somalia	645	1 140	+76,7
Irak	528	611	+15,7
Afganistan	374	421	+12,6
Viro	427	354	-17,1
Iran	287	284	-1,0
Turkki	261	260	-0,3
Kongon dem. tasavalta	153	196	+28,1
Sudan	199	189	-5,0
Kosovo	150	186	+24,0

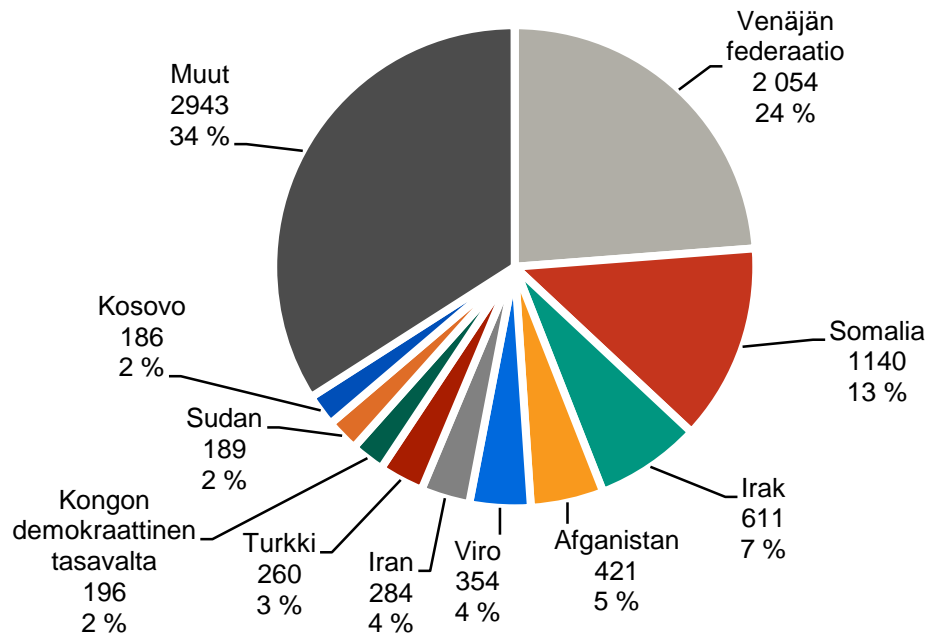
Vuoteen 2012 verrattuna hakijaryhmien TOP 10 -listassa hakijakansalaisuudet ovat pysyneet samoina, mutta kansalaisuusryhmien keskinäinen järjestys on hieman muuttunut.

Vireille tulleet kansalaisuushakemukset (henkilömäärä) 10 suurinta ryhmää vuonna 2013 sekä samat ryhmät vuonna 2012

Kansalaisuushakemukset, TOP 10 -kansalaisuudet 2013 (henkilömäärä)

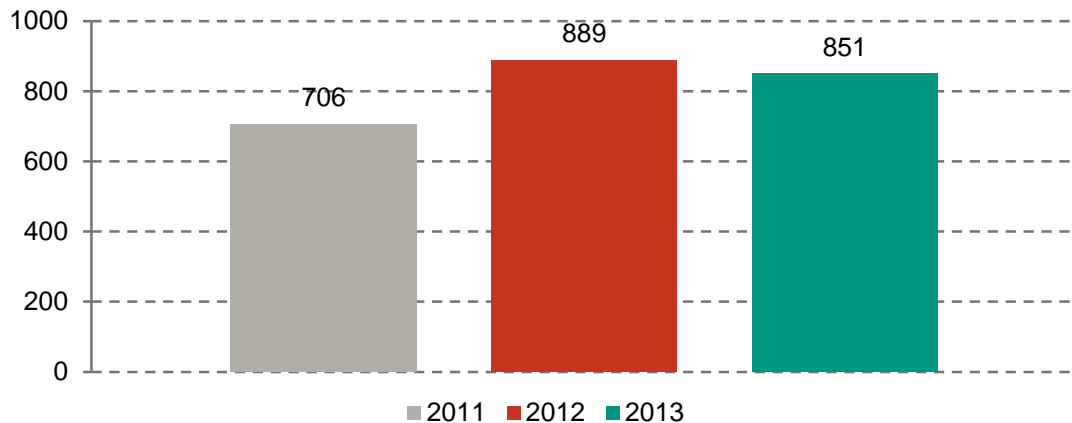

2.2. Kansalaisuusilmoitukset

Vuonna 2013 pantiin vireille 851 kansalaisuusilmoitusta. Määrä on hieman pienempi kuin vuonna 2012, jolloin kansalaisuusilmoituksen teki 889 henkilöä.

Vireille tulleet kansalaisuusilmoitukset 2011–2013

Hieman alle puolet, 382, vuonna 2013 vireille tulleista kansalaisuusilmoituksista oli entisten Suomen kansalaisten ilmoituksia. Vuonna 2012 yhteensä 460 asiakasta laitto vireille entisen Suomen kansalaisen kansalaisuusilmoituksen.

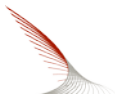
Vuonna 2013 Suomen kansalaisuutta haki nuoren henkilön ilmoituksella 239 henkilöä. Nuori, 18–22-vuotias ulkomaalainen voi saada Suomen kansalaisuuden ilmoituksella, jos hän on viettänyt suuren osan lapsuuttaan ja nuoruuttaan Suomessa. Vuonna 2012 nuoren henkilön ilmoituksia pantiin vireille 228.

Suomalaisen isän avioliiton ulkopuolella syntynyttä lasta koskevia ilmoituksia pantiin vireille 147, kun niitä vuonna 2012 tuli vireille 120. Syntyperäisten pohjoismaiden kansalaisten ilmoituksia tuli vireille 77, kun niitä vuonna 2012 tuli vireille 74.

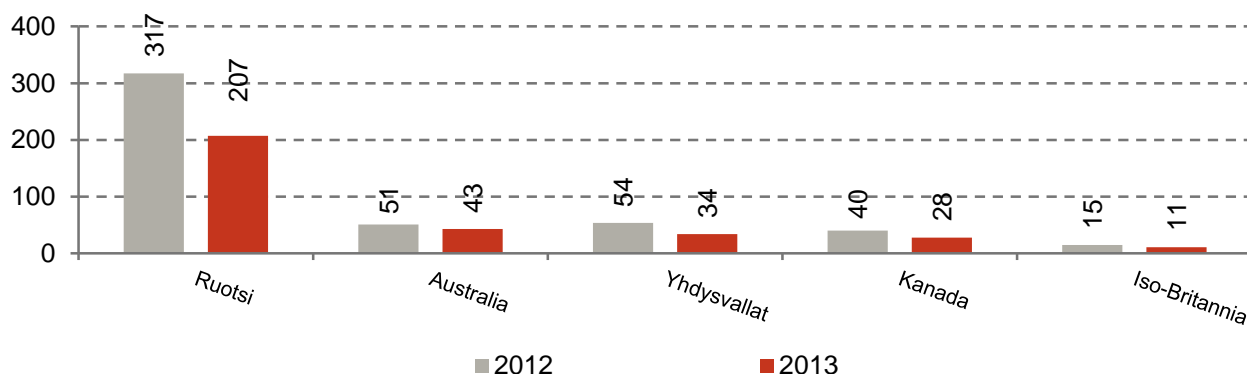
Vuonna 2013 vireille tulleet entisen Suomen kansalaisen ilmoitukset jakautuivat hakijoiden kansalaisuuden mukaan seuraavasti:

Entisen Suomen kansalaisen kansalaisuusilmoitukset, TOP 10 -kansalaisuudet vuosi 2013 (henkilömäärä)

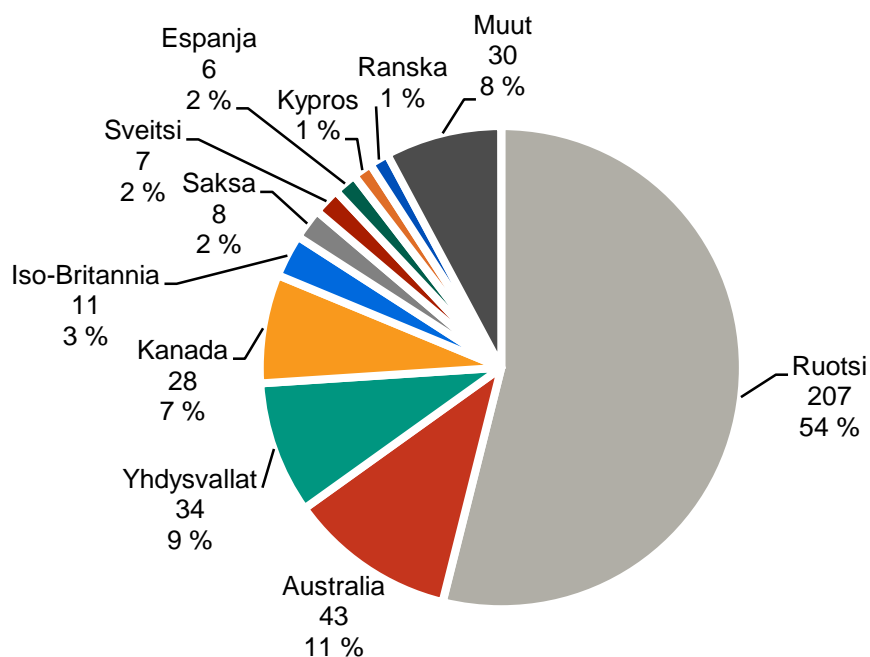
Entisen Suomen kansalaisen kansalaisuusilmoitukset	2013
Ruotsi	207
Australia	43
Yhdysvallat	34
Kanada	28
Iso-Britannia	11
Saksa	8
Sveitsi	7
Espanja	6
Kypros	>5
Ranska	>5

Vireille tulleet kansalaisuusilmoitukset Viisi suurinta ryhmää vuonna 2013 sekä samat ryhmät vuonna 2012

Entisen Suomen kansalaisen kansalaisuusilmoitukset vuonna 2013 (henkilömäärä)

2.3. Vapautumishakemukset

Hakemuksia Suomen kansalaisuudesta vapautumiseksi tuli vireille 50 (2012: 56).

2.4. Kansalaisuusaseman määrittämiset

Vuonna 2013 tuli vireille yhteensä 1 410 kansalaisuusaseman määrittämisasiä. Vuonna 2012 kansalaisuusaseman määrittämisasiä tuli vireille 1 594. Molempina vuosina suurin osa määrittämisasiästä oli maistraatin tekemiä kansalaisuusaseman määrittämispyyntöjä. Määrittämisasiä ei rekisteröidä ulkomaalaisasioiden sähköiseen käsittelyjärjestelmään reaaliaikaisesti, vaan jälkikäteen.

3. Ratkaistut kansalaisuusasiat

3.1. Kansalaisuushakemukset

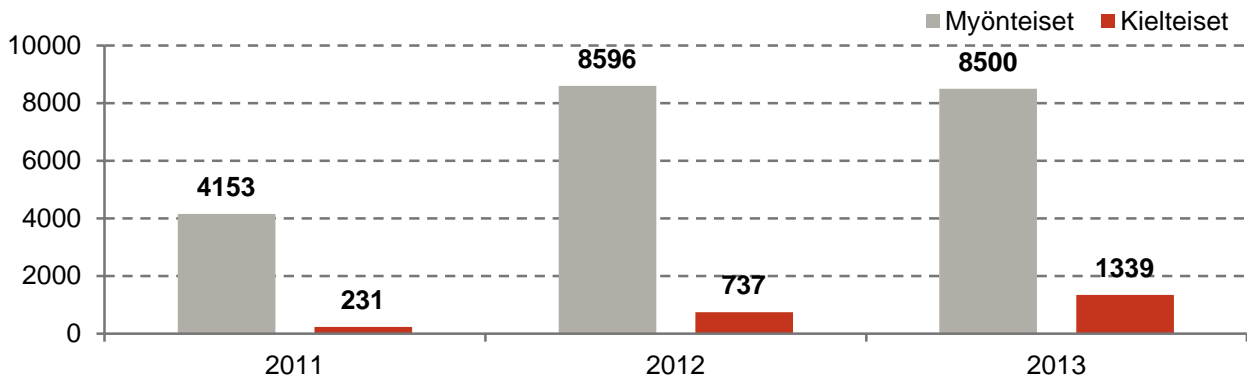
Ajalla 1.1.–31.12.2013 tehtiin ratkaisuja kansalaisuushakemuksiin seuraavasti:

Ratkaistut hakemukset	2012	2013	Muutos %
Hakijamäärä	9 853	10 233	+3,9

Päätöksistä 83 % oli myönteisiä (2012: 87,2 %) ja 13,1 % oli kielteisiä (2012: 7,5 %).

Päätökset	2012		2013	
	Myönt.	Kielt.	Myönt.	Kielt.
Kansalaisuushakemukset	8 596	737	8 500	1 339
Muutos %			- 1,1	+81,7

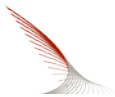
Päätökset kansalaisuushakemuksiin 2011–2013 Myönteiset ja kielteiset

Vuonna 2013 päätöksistä 3,8 prosenttia oli raukeamis-, peruuttamis- ja tutkimattajättämispäätöksiä sekä virherekisteröintien korjaamisia, kun vuonna 2012 näitä oli 5,3 prosenttia.

Suurin osa kielteisistä päätöksistä johtuu siitä, että kansalaisuuden hakija ei ole esittänyt selvitystä riittävästä kielitaidosta tai siitä, että kansalaisuutta on haettu alaikäiselle lapselle yhdessä huoltajan kanssa, joka on saanut kielteisen päätöksen. Huoltajansa hakemuksessa kanssahakijana oleva alaikäinen lapsi voi saada Suomen kansalaisuuden vain yhdessä huoltajansa kanssa. Jos päähakijana olevalle huoltajalle tehdään kielteinen päätös, myös kanssahakijana oleville lapsille tehdään kielteinen kansalaisuuspäätös.

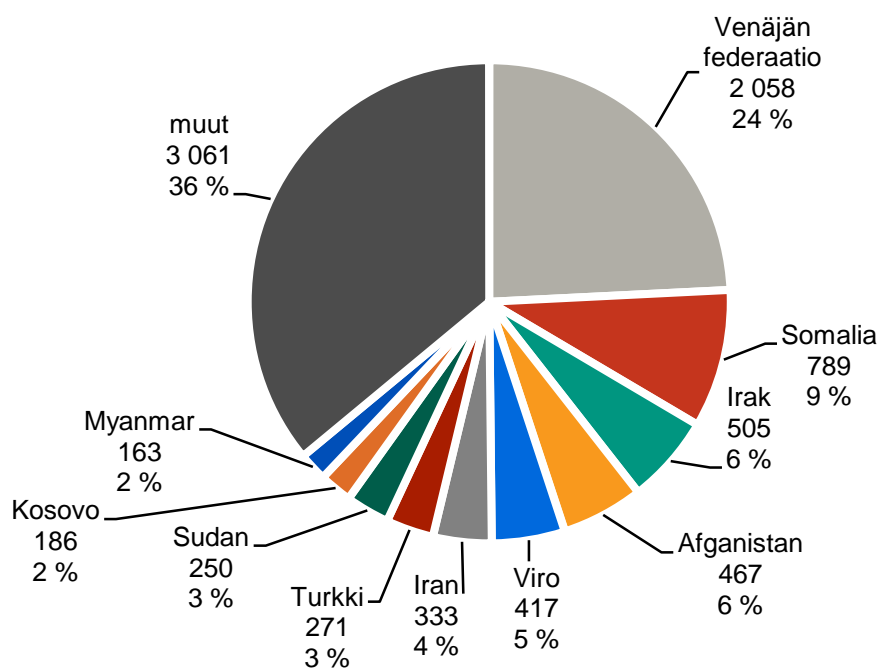
Myönteiset päätökset kansalaisuushakemuksiin jakautuivat vuonna 2013 hakijoiden kansalaisuuden mukaan seuraavasti:

Myönteiset hakemuspäätökset vuonna 2013, TOP 10 -kansalaisuudet (henkilömäärä)

Kansalaisuushakemukset	Myönt.
Venäjän federaatio	2 058
Somalia	789
Irak	505
Afganistan	467
Viro	417
Iran	333
Turkki	271
Sudan	250
Kosovo	186
Myanmar	163

Myönteiset hakemuspäätökset vuonna 2013, TOP 10 -kansalaisuudet (henkilömäärä)

3.2. Kansalaisuusilmoitukset

Ajalla 1.1.–31.12.2013 tehtiin ratkaisuja kansalaisuusilmoituksiin seuraavasti:

Ratkaistut ilmoitukset	2012	2013	Muutos %
Hakijamäärä	1 009	863	- 14,5

Myönteisen ilmoituspäätöksen sai 792 eli 91,8 prosenttia päätöksen saaneista, kun vuonna 2012 myönteisen päätöksen sai 922 henkilöä, joka on 91,4 prosenttia päätöksen saaneista.

Kielteisen päätöksen sen sijaan sai 25 henkilöä, eli 2,9 prosenttia päätöksen saaneista. Vuonna 2012 kielteisen päätöksen sai 31 henkilöä eli 3,1 prosenttia päätöksen saaneista.

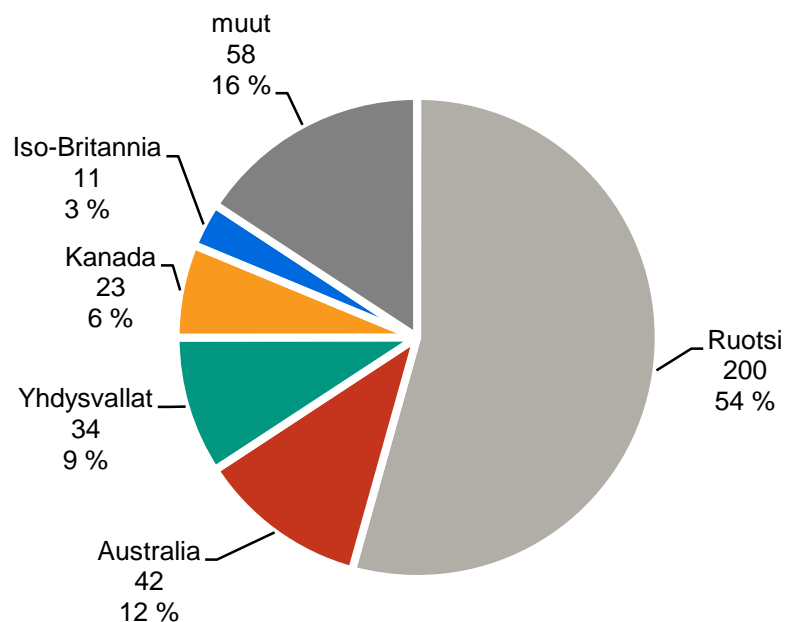
Loput 5,2 % päätöksistä oli raukeamis-, peruuttamis- ja tutkimattajättämispäätöksiä sekä virherekisteröintien korjaamisia.

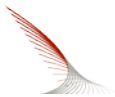
Myönteiset päätökset entisen Suomen kansalaisen kansalaisuusilmoituksiin jakautuivat vuonna 2012 hakijoiden kansalaisuuden mukaan seuraavasti:

Päätökset entisen Suomen kansalaisen ilmoituksiin vuonna 2013, TOP 5 -kansalaisuudet (henkilömäärä)

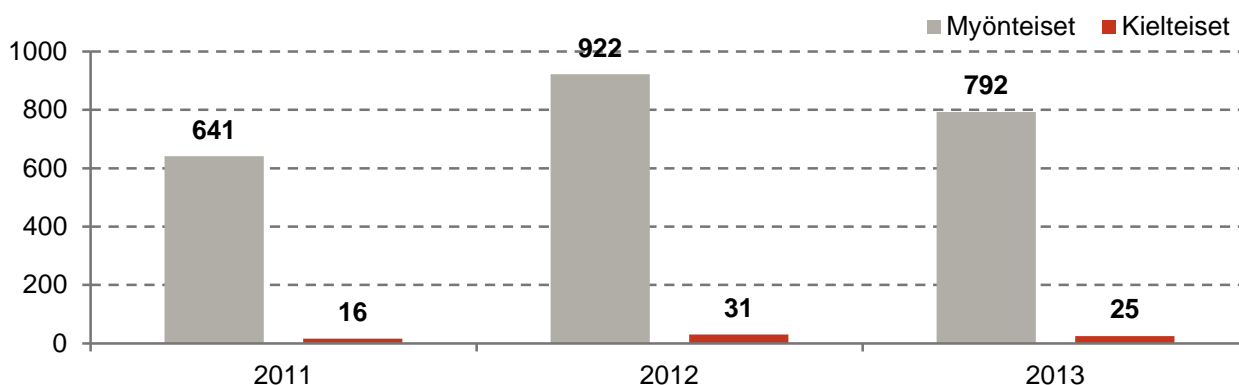
Entisen Suomen kansalaisen kansalaisuusilmoitukset	Myönt.
Ruotsi	200
Australia	42
Yhdysvallat	34
Kanada	23
Iso-Britannia	11

Päätökset entisen Suomen kansalaisen ilmoituksiin vuonna 2013, TOP 5 -kansalaisuudet (henkilömäärä)

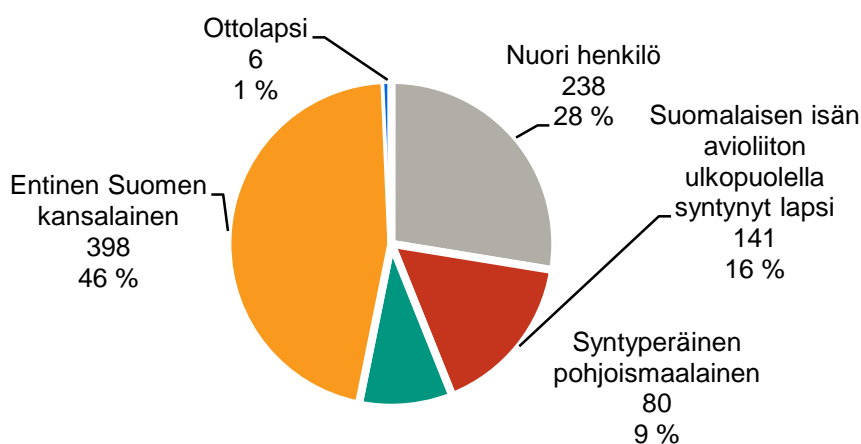
Päätökset kansalaisuusilmoituksiin 2011–2013 Myönteiset ja kielteiset

Ratkaistut ilmoitukset jakaantuivat hakuperusteen mukaan seuraavasti (koskee henkilömääriä):

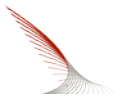
Ilmoitustyyppi	2012	2013	Muutos %
Nuori henkilö	250	238	- 5
Suomalaisen isän avioliiton ulkopuolella syntynyt lapsi	124	141	+13,7
Syntyperäinen pohjoismaalainen	81	80	- 1,2
Entinen Suomen kansalainen*	523	398	- 23,9
Ottolapsi	=/< 5	6	-

Päätökset kansalaisuusilmoituksiin hakuperusteittain vuonna 2013

3.3. Vapautumishakemukset

Suomen kansalaisuudesta voi vapautua hakemuksella. Myönteisen päätöksen saaminen edellyttää, että hakijalla on jo jokin toinen kansalaisuus Suomen kansalaisuuden lisäksi tai hän on hakemassa toisen valtion kansalaisuutta. Viimeksi mainituissa tapauksissa myönteinen päätös sisältää ehdon, jonka mukaan hakijan on toimitettava tieto vieraan valtion kansalaisuuden saamisesta Maahanmuuttovirastoon tiettyssä määräajassa.

Vapautumishakemuksia ratkaistiin vuonna 2013 yhteensä 87 (2012: 104). Päätöksistä kielteisiä oli 2, ja loput päätökset olivat myönteisiä. Vapautumista hakeneiden henkilöiden määrä on kuitenkin pienempi kuin tehtyjen päätösten määrä, koska osalle hakijoista on tehty kaksi myönteistä päätöstä: ensin ehdollinen päätös Suomen kansalaisuudesta vapautumisesta ja myöhemmin lopullinen myönteinen vapautumispäätös.

3.4. Kansalaisuusaseman määrittämiset

Kansalaisuusaseman määrittämissä ratkaistiin vuonna 2013 yhteensä 1 350 (2012: 2 106).

4. Käsittelyajat

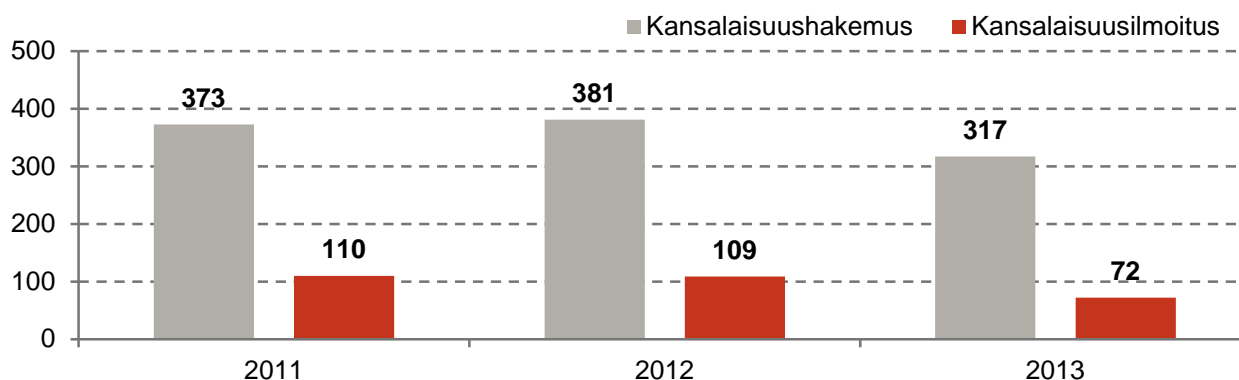
Vuonna 2013 kansalaisuushakemusten keskimääräinen käsittelyaika oli 317 vuorokautta, kun se vuonna 2012 oli 381 vuorokautta.

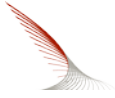
Nopeimmin ratkaistujen kansalaisuushakemusten 10 prosentin osalta keskimääräinen käsittelyaika oli 116 vuorokautta (2012: 62). Hitaimmin ratkaistujen 10 prosentin osalta käsittelyaika oli 793 vuorokautta (2012: 933). Nopeimmin ja hitaimmin käsiteltyjen välillä olevan 80 prosentin osalta keskimääräinen käsittelyaika oli 282 vuorokautta (2012: 352). Käsittelyajoissa on mukana myös se aika, jonka hakemus on muun viranomaisen kuin Maahanmuuttoviraston käsiteltävänä.

Kansalaisuushakemusten keskimääräinen käsittelyaika oli vuonna 2013 edellistä vuotta lyhyempi sen vuoksi, että vuoden 2012 jonojen purku vanhimmasta päästä nopeutti kokonaiskäsittelyaikojen keskiarvoa. Samalla tuoreiden kansalaisuushakemusten käsittely ehkäisi uusien jonojen syntymistä.

Kansalaisuusilmoitusten keskimääräinen käsittelyaika vuonna 2013 oli 76 vuorokautta. Edeltävänä vuonna keskimääräinen käsittelyaika oli 109 vuorokautta.

Keskimääräiset käsittelyajat (vrk) 2011–2013

5. Yhteenveto: Suomen kansalaisuuden saaneet

Suomen kansalaisuus myönnettiin vuonna 2013 yhteensä 9 292 henkilölle. Myön-
teisten ja kielteisten päätösten jakautuminen käy ilmi seuraavasta taulukosta:

Päätöksen Suomen kansalaisuudesta saaneet vuonna 2011–2013 (henkilömäärä)

	2011		2012		2013	
	Myönt.	Kielt.	Myönt.	Kielt.	Myönt.	Kielt.
Kansalaisuushakemukset	4 153	231	8 596	737	8 500	1 339
Kansalaisuusilmoitukset	641	16	922	31	792	25
Kaikki yhteensä	4 794	247	9 518	768	9 292	1 364

Lähde: Ulkomaalaisasioiden sähköinen asiankäsittelyjärjestelmä UMA